1. forholdet mellem komedien som fortælling og melodramaet. Her konstateres det, at de har fælles rødder, nemlig det borgerlige drama - hvori- mod det komiske har en helt anden og længere forhistorie.

2. forholdet mellem komedien som fortælling og det komiske: Er Komedi- en blot en (melodramatisk) fortælling med indstukne komiske segmenter? Forfatterens synspunkt er det, at selv- om den klassiske Hollywood-fortælling krævede en sammenhængende fortæl- ling, hvor hver scene havde et ofte kausalt forhold til den næste, så er ko- mediekonventionen den, at man ikke forventer en sammenhængende for- tælling. Man forventer det ulogiske, og derfor er der plads til de komiske seg- menter, som ofte bryder fortællingen af og skaber sit eget rum med sin egen logik.

3. diskuteres naturligvis latteren, den komiske lyst. Som forventeligt er dette afsnit det mest "inconclusive". En række teoretikere referes, særligt Palmer og Freud, som udvides med lidt Lacan. Hvad er det som giver lat- terens lyst? Hvorfor kan komedien be- trægtes som både subversiv og konser- vativ? - er de centrale spørgsmål som drøftes her.

4. forholdet mellem det komiske og det dagligdags: Det er spørgsmålet om *sandsynlighed*. En mere systematisk diskussion af komediens udsigelses- problemer, får vi ikke. Forfatterne sammenfatter deres synspunkt på sandsynlighedsproblemet på denne måde:

"Alle slags komik involverer grader af ikke- eller non-sandsynlighed, og al- le slags komik rummer afvigelser fra en eller anden norm, regel, konvention eller type, hvadenten den er almen- kulturel eller specifikt æstetisk. Efter- som dette er komediens grundlag og eftersom vi forventer netop dette af det komiske, kan subversivitet, pro- gressivitet eller avantgardisme ikke betragtes som et iboende træk ved hverken komedien eller det komiske. Hvis det komiske (...) indebærer en 'overskridelse af det fortrolige', så in-

debærer det også altid en 'fortroliggø- relse af overskridelsen'".

Herfra kunne der sættes af til no- get spændende, nemlig komedien som en særlig mediationsform for middel- klassen i forhold til de samfundsmæs- sige forandringer eller overskridelser. Der er ansatser til dette, men forfat- terne bliver i det store og hele på de æstetiske institutioners niveau, og bo- gen er i denne forstand et typisk 80- erprodukt, kedeligt nok.

Som det skulle være fremgået, kan der rettes mange indvendinger mod denne bog, men alligevel synes jeg den er meget læseværdig: Den er velskre- vet og objekt-sensitiv, informeret og informativ, ikke-autoritær og god at diskutere med. Skal man læse kun én af de indledningsvis nævnte værker, skal det være denne. Vil man læse to skal Palmers med, og vil man vide me- re om den amerikanske sitcom-traditi- on, skal man læse en af de amerikan- ske bøger.

Michael Bruun Andersen

Greg Philo: *Seeing and Believing. The Influence of Television*, London & New York: Routledge 1990, 244 s., litteraturliste, index.

Greg Philo kommer fra Glasgow Uni- versity Media Group (GUMG) og bo- gen redegør for et forskningsprojekt han har gennemført. Man må jo sige at bogen er meget aktuel i relation til mediekrigen i Golfen.

Han tager udgangspunkt i en an- den konflikt, nemlig kulminearbejder- strejken i Storbritannien i 1984-85. Han er interesseret i at finde ud af om TV har påvirket seerne og på hvilken måde denne påvirkning finder sted. Han finder det mindre vigtigt at un- dersøge den direkte påvirkning som den finder sted under selve forløbet. Han forsøger at finde ud af hvordan virkningen er på lang sigt. Eftervirk- ningen.

Hans undersøgelser finder derfor sted et til to år efter konflikten og han

er sig meget bevidst, at den viden og de holdninger som seerne har, er påvirket af en masse andre faktorer: andre medier - især aviserne, den sociale sammenhæng seerne indgår i, deres baggrund, deres personlige kendskab til politiet eller til minearbejderne.

Gennem nogle mindre forsøg finder han frem til 12 billeder fotograferet fra TV-skærmen som forsøgspersonerne får udleveret. Blandt dem et billede af et jagtgevær. Det er et billede som på symbolsk vis fanger konflikten som den udspillede sig på TV-nyhederne.

Forsøgspersonerne skal så i mindre grupper skrive en TV-nyhed som den kunne optræde i BBC, ITN eller i en fagforeningsnyhedsudsendelse. Han vælger at forsøgspersonerne skal findes i grupper der kender hinanden på forhånd. Derfor finder han sagførerkontorer, kantiner, politistationer, arbejdspladser, pensionistklubber, boligområder... socialt og geografisk spredt.

Ser man på TV-dækningen af konflikten, er det en gennemgående holdning, at minearbejderne har optrådt voldeligt. Men er det også en holdning som deles af de mange og meget forskellige seere?

Opfattelsen blandt seerne er meget varieret. Der er dem der tror på TV-nyhedernes fremstilling og dem der har den helt modsatte opfattelse. Der er ingen tvivl om TV har en indflydelse, men det spændende ved Philo er, at han også får afdækket nogle af de elementer der forstærker eller svækker og modarbejder den direkte påvirkning fra TV.

Han er meget velargumenterende over for de forskere der ud fra meget tekniske indholdsanalyser af de konkrete TV-nyheder mener at kunne sige noget om deres påvirkning. Han er overbevist om at en indsigt i receptionen er centralt i forståelsen af den påvirkning som TV-nyhederne kan have. Men i stedet for udelukkende at bruge interviewet som metode, så anvender han altså også en produktiv metode. Grupperne skal selv producere. De skal skrive teksten til de billeder han

præsenterer dem for. De virker både som en slags reminder om konflikten, men iværksætter også det skema som medierne har etableret.

Grupperne har en høj grad af mediebevidsthed. De har nemt ved at finde frem til det format som de enkelte TV-stationer arbejder inden for. De reproducerer formatet perfekt. Men de er dermed også meget bevidste om de begrænsninger som dette format sætter. Det er personlig udøvelse af mediekritik og medieindsigt. Og det sker til stor overraskelse for forskeren.

Men det er samtidig en intuitiv forståelse der ikke er universel, men netop bundet til konteksten: Storbritannien. Philo prøver også at få en russer, en nigerianer og nogle amerikanere til at skrive en TV-nyhed. Men det går helt galt. Deres meget forskellige baggrund får dem til at skrive nogle helt skæve historier. De har ikke oplevet de daglige britiske TV-nyhedsudsendelser og kender ikke til konflikten, ja de forstår den knap nok. Så godt nok er TV-mediet universelt, men forståelsen af formatet er trods alt stærkt bundet til det lokale.

De "rigtige" britiske grupper ved derimod nok hvad de gør. De kender de lokale forhold og de kender konflikten og dens årsager. Og de kender TV-nyhedernes billede af konflikten ikke mindst.

Philo mener, at den vigtigste faktor der påvirker vores fortolkning af nyheder er forskelle i politisk kultur og klasseerfaringer. "Men vi lever ikke i et kulturelt afgrænset rum, hvor alle fortolkninger af billeder og nyheder vi modtager er bestemt af et sæt fastlåste forestillinger". Vi er ikke afvisende over for den proces, hvor andre forsøger at få os til at indvilge i at se verden på en bestemt måde.

Men både accept og afvisning er bestemt af vores tro, historie og erfaringer. Både med medierne og med virkeligheden. Det vigtigste resultat af undersøgelsen finder Philo er: at direkte erfaringer med konflikten har en afgørende indflydelse på, hvordan ny information fra medierne bliver forstået. Det var blandt fagforeningens folk og

politiet der blev taget afstand fra mediernes fremstilling af minearbejdere som voldelige.

En del af seerne er diskuterende over for den mening som de fortælles, men de seere der ingen direkte kontakt havde til de implicerede parter, overgav sig til TV-nyhedernes budskab om at minearbejderne var voldelige. "Seeing is Believing!" sagde en af forsøgspersonerne. Jeg har selv set det.

Hele ideen med at lade folk skrive deres egne nyhedsprogrammer, fremkaldte klart de temaer de havde gemt i hukommelsen. Disse temaer og det sprog det blev udtrykt i blev stimuleret af de billeder som blev brugt. De kunne ikke i sig selv producere dette nyhedssprog, men det åbnede for meninger og tro på noget der allerede eksisterede i bevidstheden hos forsøgspersonerne.

Men kritikken over for medierne er til stede. Både ud fra viden om teksten, og ud fra viden om mediernes fortolkende og forvrængende udtryk. Philo insisterer på at medieforskerne skal fastholde det kritiske perspektiv. Der er grundlag for en rationel kritik.

Bruno Ingemann